

Balíček

25 hlavních změn pro podnikatele

2018

Zpracoval tým Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR
Aktualizovaná verze 01/2018

1. Změna výdajových paušálů

Od roku 2018 dojde k **omezení maximální částky výdajů**, které si bude moci uplatnit živnostník (OSVČ), který uplatňuje paušální výdaje. Tyto výdaje **odpovídají nově výši příjmů 1 000 000 Kč**. Pokud bude mít poplatník příjmy vyšší, může paušální výdaje uplatnit také, ale pouze v částkách, odpovídajících příjmům 1 milion korun, a tedy i odpovídajícím paušálům. Vůči předcházejícímu období se jedná o snížení výdajových paušálů na polovinu, tedy snížení maximální hranice příjmů pro jejich uplatnění ze dvou milionů na jeden milion korun:

- **paušál 80 %** (zemědělské podnikání, řemeslná živnost) – **maximální výdaj 800 000 Kč**,
- **paušál 60 %** (ostatní živnosti kromě řemeslné) – **maximální výdaj 600 000 Kč**,
- **paušál 40 %** (ostatní podnikání) – **maximální výdaj 400 000 Kč**,
- **paušál 30 %** (příjmy z nájmu obchodního majetku) – **maximální výdaj 300 000 Kč**.

Za rok 2017 si ještě bude moci poplatník zvolit, zda si vybere úpravu pro rok 2016, tj. vyšší paušální výdaje bez možnosti slevy na manžela/ku a dítě, nebo úpravu pro rok 2018, tj. nižší paušální výdaje a možnost odečtu slevy na manžela/ku a daňového zvýhodnění na dítě.

2. Vyšší daňové zvýhodnění na děti

Pro přiznání za rok 2017 platí daňové zvýhodnění na druhé, třetí a další vyživované dítě. Konkrétně je to o 200 Kč měsíčně více na druhé dítě, tedy 2400 korun ročně, a na třetí a každé další dítě o 300 Kč měsíčně více, což je o 3600 Kč ročně, než v předcházejícím roce. Zvýšení daňového zvýhodnění tedy bude na druhé vyživované dítě z částky 17 004 Kč ročně na částku **19 404 Kč**, na třetí a každé další vyživované dítě z částky 20 604 Kč ročně na částku **24 204 Kč**.

3. Rozšíření možnosti odpočtu na dítě a nepracující manželku/manžela

Nově vzniká **nárok na slevu na dítě a vyživovanou manželku i pro OSVČ uplatňující výdajový paušál** (přesněji i za situace, kdy daňový základ z podnikání či pronájmu přesahuje 50 % celkového daňového základu). Za rok 2017 budou mít podnikatelé ještě možnost volby. Pokud se OSVČ rozhodnou daňovou slevu na manželku a zvýhodnění na děti nevyužít, budou si moci v daňovém přiznání za rok 2017 ještě počítat výdajový paušál z ročního maximálního příjmu ve výši 2 mil Kč. Buď tedy neuplatní nárok na daňové slevy, ale využijí ještě původní vyšší limity, nebo už budou moci přejít na nová pravidla. Od roku 2018 už si podnikatelé vybrat nemohou, budou platit pouze nová pravidla s nižšími limity a možností slevy uplatnit.

4. Rozšíření elektronického podávání přiznání

Od příštího zdaňovacího období budou moci zaměstnanci překládat a činit (tedy podepisovat) Prohlášení k dani i v elektronické formě. Aby tak ale mohli pracovníci učinit, **musí zaměstnavatel zajistit jednoznačnou identifikaci konkrétního zaměstnance**. Od roku 2018 tak bude na rozhodnutí podnikatelů, jakou formu prohlášení k dani u svých zaměstnanců zvolí, zda listinnou či elektronickou. Případně lze obě uvedené formy kombinovat. Bude třeba, aby podnikatelé v případě vedení elektronické mzdové agendy i pro tuto oblast stanovili, např. vnitřním předpisem organizace, podmínky, za kterých je možné elektronicky učinit prohlášení k dani.

5. Daně, cla a jiné poplatky rovněž platební kartou

Další změna se týká rozšíření **možnosti využívání platebních karet**. Poplatníci budou mít možnost kartou uhradit své daně, cla a jiné poplatky, pokud se konkrétní úřad rozhodne tento typ placení nabízet. Platební karty mají potenciál zejména v situacích, kdy samotné zaplacení je podmínkou dalšího postupu daňového subjektu nebo je nepraktické jej odkládat, jako například u dovozních cel nebo některých typů poplatků.

6. Třetí a čtvrtá fáze EET

Na základě rozhodnutí Ústavního soudu z konce roku 2017 **neodstartují v roce 2018 další fáze EET, konkrétně 3. a 4. vlna**, které byly plánovány od 1.3.2018 (svobodná povolání), resp. 1.6.2018 (řemesla a výroba). Rozhodnutím Ústavního soudu nebyla zrušena povinnost evidovat tržby spadající do 3. a 4. fáze EET definitivně, musí ale nejdříve dojít k posouzení všech případných výjimek a pravidel, týkajících se elektronizace tržeb v uvedených fázích EET a následně je schválit zákonem. To s ohledem na legislativní proceduru již nenastane v roce 2018. Současně se od 28.2.2018 **ruší povinnost evidovat tržby hrazené kartou, evidovat tržby při platbách on-line, uvádět na účtence daňové identifikační číslo poplatníka**, a to i v případě, že pověřil evidováním tržby jiného poplatníka. Nadále ale zůstává povinnost uvádět DIČ poplatníka v datové zprávě o tržbě.

7. Rozšíření institutu paušální daně

Dochází také k rozšíření možností využití paušální daně pro podnikatele. Paušální daň je domluva s finančním úřadem, že na rok zaplatí podnikatel na dani z příjmů konkrétní částku, jde tedy o stanovení částky daně z příjmů na celý rok dopředu. Nově si paušální daň mohou nechat stanovit **i podnikatelé se zaměstnanci nebo ti, kteří si přivydělávají jako OSVČ k zaměstnání**.

8. Zjednodušení přiznání z „malého rozsahu“ podnikání

U příjmů ze závislé činnosti **malého rozsahu** (např. u dohod o pracovní činnosti) **do 2 500 Kč měsíčně** bude podnikatel nově **uplatňovat srážkovou daň**, podobně jako dosud u dohod o provedení práce do 10 000 Kč. Příjmy zdaněné srážkovou daní **nebude muset poplatník uvádět v daňovém přiznání**.

9. Zavedení institutu nespolehlivé osoby

K institutu nespolehlivého plátce DPH se zavádí nový institut **nespolehlivé osoby**. Nespolehlivou osobou se stane osoba, která není plátcem a která závažným způsobem poruší své povinnosti vztahující se ke správě daně. **Stane-li se nespolehlivá osoba plátcem, stává se současně nespolehlivým plátcem**. Stane-li se nespolehlivá osoba nebo nespolehlivý plátcem členem skupiny, stává se současně tato skupina nespolehlivým plátcem. Dojde-li ke zrušení registrace nespolehlivého plátce, který je skupinou, stávají se členové této skupiny nespolehlivými plátcí dnem nastávajícím po dni, kdy tato skupina přestala být plátcem.

10. Uskutečnění zdanitelného plnění

Při **dobání zboží se zdanitelné plnění podle obecného pravidla považuje za uskutečněné dnem**, ke kterému dochází k převodu práva nakládat se zbožím jako vlastník. Den převzetí zboží již není určující. Při **poskytnutí služby se zdanitelné plnění považuje podle obecného pravidla za uskutečněné dnem jejího poskytnutí** nebo dnem vystavení daňového dokladu, s výjimkou splátkového nebo platebního kalendáře nebo dokladu na přijatou úplatu, a to tím dnem, který nastane dříve. V zákoně o DPH již není

uvedena vazba na den uvedený ve smlouvě, ke kterému dochází k pozbytí nehmotné věci nebo přenechání zboží k užití jinému. Dochází ke **zrušení definice opakovaného plnění**. V případě dodání zboží či poskytnutí služby, které probíhá po dobu delší než 12 měsíců, se zdanitelné plnění považuje za uskutečněné nejpozději posledním dnem každého kalendářního roku následujícího po roce, ve kterém bylo poskytování tohoto plnění započato.

11. Možnost opravy základu daně u leasingu

Pokud **při pořízování zboží formou finančního leasingu** dojde při převodu vlastnického práva ke zboží na uživatele ke **změně výše úplaty**, popř. pokud k převodu vlastnického práva ke zboží na uživatele z jakéhokoliv důvodu nedojde, **je umožněno provedení opravy základu daně a výše daně**. Oprava základu daně a výše daně se provede ve lhůtě 3 let od konce zdaňovacího období, ve kterém došlo k převodu vlastnického práva, popř. ve kterém nastala skutečnost, na jejímž základě nedošlo k převodu vlastnického práva na uživatele.

12. Údaje o skutečných majitelích právnických osob

Od 1.1.2018 bude rejstříkový soud evidovat údaje o skutečných majitelích firem. Změna se dotkne především právnických osob zapsaných do veřejných rejstříků, zejm. majitelů akciových společností nebo svěřenských fondů. Nejedná se o úplnou novinku, zákon platí již od r.2017, ale **od ledna 2018 je třeba se zaregistrovat a seznam vlastníků dále ve firmě udržovat**. Evidence nebude veřejná a bude v ní uvedeno jméno, bydliště, státní příslušnost nebo takové údaje, podle kterých lze poznat, že jde o skutečného majitele. Za registraci do evidence podnikatelé zaplatí tisíc korun.

13. Rozšíření přenesení daňové povinnosti

Dochází k dalšímu rozšíření režimu přenesení daňové povinnosti (tzv. reverse charge) na poslední skupiny komodit, u kterých to směrnice EU v oblasti DPH výslovně umožňuje:

- při poskytnutí zprostředkovatelské služby, která spočívá v obstarání dodání investičního zlata
- při dodání nemovité věci prodávané dlužníkem z rozhodnutí soudu v řízení o nuceném prodeji plátcí
- při poskytnutí pracovníků pro stavební nebo montážní práce plátcí
- při dodání zboží poskytovaného jako záruka při realizaci této záruky
- při dodání zboží po postoupení výhrady vlastnictví nabyvateli a výkonu tohoto práva nabyvatelem.

14. Změny u skupinové daňové registrace

Za práva a povinnosti skupiny vyplývající z daňových zákonů **odpovídají společně a nerozdílně členové skupiny**, a to jak za doby existence skupiny, tak po jejím zrušení či po zániku jejich členství ve skupině. Toto platí jak pro hmotněprávní povinnosti, tak i pro povinnosti procesní povahy, v rovině nalézací i v rovině platební či vymáhací. Osoba, na kterou při přeměně člena skupiny (rozdělením, které má formu odštěpení), který při přeměně nezaniká, přechází nebo je převáděno jeho jmění, a která je v okamžiku přeměny nově vzniklou osobou, se stává členem skupiny.

15. Podávání daňového přiznání v insolvenční

V případě rozhodnutí o úpadku plátce **nedochází ke vzniku samostatných zdaňovacích období**, ale stávající zdaňovací období skončí posledním dnem kalendářního měsíce, ve kterém nastala účinnost

rozhodnutí o úpadku. K období před účinností rozhodnutí o úpadku se váže povinnost podání daňového přiznání do 30 dnů od tohoto dne. Daňové přiznání za zbývající část zdaňovacího období se podává v obecné lhůtě 25 dnů po skončení zdaňovacího období nebo ve lhůtě 30 dnů ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku, pokud by tato lhůta uplynula později.

16. Změny v odpisování majetku

Rozšiřuje se výčet poplatníků, kteří mají **možnost uplatňovat daňové odpisy z technického zhodnocení provedeného na cizím majetku**. Kromě nájemce a uživatele u finančního leasingu může daňové odpisy uplatňovat i poplatník, kterému byl přenechán majetek k užívání (např. podnájemce), a to za obdobných podmínek jako u technického zhodnocení provedeného nájemcem:

- technické zhodnocení uhradil poplatník, který má právo k užívání majetku, na kterém provedl technické zhodnocení
- technické zhodnocení provedl a daňové odpisy uplatňuje vždy s písemným souhlasem vlastníka
- vlastník hmotného majetku nezvýšil vstupní cenu hmotného majetku o provedené technické zhodnocení
- odpisované technické zhodnocení je zařazeno do stejné odpisové skupiny jako zhodnocovaný majetek.

Podle Přejícného ustanovení se nové znění zákona použije na technické zhodnocení dokončené a uvedené do stavu způsobilého obvyklému užívání ode dne nabytí účinnosti novely zákona.

Rovněž se **upravuje doba daňového odpisování nehmotného majetku**. Pro příslušné kategorie nehmotného majetku byla pevně stanovená doba odpisování změněna na dobu minimální. Tzn., že poplatník bude moci podle svého rozhodnutí majetek daňově odpisovat i delší dobu (větší počet měsíců), ovšem při zachování stávajících podmínek, zejména při zachování pravidla rovnoměrnosti daňových odpisů. Nové znění zákona se použije až na majetek, u kterého bylo odpisování zahájeno po účinnosti novely zákona.

17. Výdaje na dopravu silničním motorovým vozidlem

Rozšíří se okruh vozidel, u nichž bude **možné při proplácení výdajů na pracovní cesty použít skutečné výdaje za spotřebované pohonné hmoty**, tj. dle dokladu o silničním motorovém vozidle užívaném na základě smlouvy o výpůjčce uzavřené s věřitelem na dobu zajištění dluhu převodem vlastnického práva k tomuto vozidlu.

18. Vzniká nárok na ošetřovné

Dlouhodobá **ošetřovatelská péče s nárokem na ošetřovné bude trvat až 90 kalendářních dní v daném roce**. Dávka ale nebude náležet ve dnech, kdy je nemocný příbuzný hospitalizován ve zdravotnickém zařízení. Ošetřovné bude náležet pečujícím osobám z rodiny i mimo domácnost nemocného a bude dostupné i pro osoby samostatně výdělečně činné, nikoli jen pro zaměstnance. Nárok bude mít pojištěnec, který poskytuje v domácím prostředí dlouhodobou ošetřovatelskou péči a nevykonává zaměstnání ani osobně nevykonává samostatnou výdělečnou činnost. Nebude tedy možné čerpat tuto dávku a současně pracovat nebo podnikat. **Výše ošetřovného bude stanovena na 60% denního vyměřovacího základu**, tedy stejně jako krátkodobá nemocenská dávka do 30 dní nemoci. Účinnost novely zavádějící dlouhodobé ošetřovné je stanovena na 1. června 2018.

19. Zvýšení minimální mzdy

Od 1. 1. 2018 se zvýší minimální měsíční mzda ze současných 11 000 Kč na 12 200 Kč a minimální hodinová mzda z 66 Kč na 73,20 Kč. Tato částka se vztahuje k práci při stanovené **týdenní pracovní době 40 hodin**, tzn. za plný úvazek. Současně dochází k **navýšení tzv. zaručené mzdy**, a to celkem v osmi skupinách, od 12.200 Kč až do měsíční zaručené mzdy ve výši 24.400.

20. Zvýšení záloh OSVČ

Zvyšují se minimální měsíční zálohy na sociální a zdravotní pojištění OSVČ, a to ve vazbě na růst průměrné mzdy. **Záloha na sociální pojištění** vzroste z 2 061 Kč na **2 189 Kč**, tedy o 128 Kč měsíčně. **Záloha na zdravotní pojištění** vzroste z 1 906 Kč na **2 024 Kč**, tedy o 118 Kč měsíčně.

21. Navýšení nemocenských dávek

Dochází k **navýšení nemocenských dávek pro dlouhodobě nemocné pacienty**. Výše nemocenské dávky za každý kalendářní den pracovní neschopnosti je od 1. ledna 2018 určena takto:

- **60 % denního vyměřovacího základu do 30. kalendářního dne** trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény
- **66 % denního vyměřovacího základu od 31. kalendářního dne** trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény do 60. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény
- **72 % denního vyměřovacího základu od 61. kalendářního dne** trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény.

Dosud činila výše nemocenského za kalendářní den 60 % denního vyměřovacího základu po celou dobu dočasné pracovní neschopnosti. V případě nemoci, které vznikly ještě v letošním roce, se bude při překročení měsíční doby trvání nemoci výše dávky počítat už podle vyššího procentního podílu.

22. Změny v oblasti zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Nastávají významnější změny do oblasti náhradního plnění zaměstnáváním osob se zdravotním postižením. Ty spočívají v **zavedení elektronické evidence náhradního plnění a nových podmínek pro dodavatele i odběratele plnění**. Podle nových pravidel se bude náhradní plnění poskytovat od roku 2018. Avšak dodavatelů se nové povinnosti týkají již od data spuštění centrální evidence, tj. od 1. října 2017. Elektronická evidence je přístupná na portálu MPSV. Novinky se týkají i odběratelů. Odstraní se jim dosavadní povinnost uvádět údaje o náhradním plnění v Oznámení o plnění povinného podílu. Odběratelé budou jako doposud ohlašovat Úřadu práce ČR do 15. února na předepsaném formuláři, zda splnili či nesplnili povinný podíl včetně způsobů jeho plnění. Nebudou však již uvádět konkrétní informace o jednotlivých dodávkách, protože potřebné informace budou obsaženy v elektronické evidenci.

23. Dočasná pracovní neschopnost i pro uchazeče o zaměstnání

Změna znamená zpřísnění režimu dočasné pracovní neschopnosti pro uchazeče o zaměstnání a vstoupila do účinnosti už v říjnu 2017. Zjednodušeně řečeno, také **uchazeč o zaměstnání dostane u lékaře ekvivalent neschopenky, tedy potvrzení o dočasné neschopnosti**, a bude mít obdobné povinnosti jako zaměstnanec v pracovní neschopnosti: zdržovat se v době nemoci nebo v době po

úrazu v místě pobytu uvedeném v potvrzení o dočasné neschopnosti a dodržovat rozsah a dobu povolených vycházek. Úřady práce budou dodržování těchto povinností kontrolovat.

24. Změny v ochraně osobních údajů

25.května 2018 vstupuje v platnost evropské nařízení o ochraně osobních údajů GDPR, které **zcela nahrazuje, doplňuje a zpřísňuje současnou legislativu. GDPR se týká všech podniků, které v rámci své činnosti zpracovávají osobní údaje.** Norma dopadá na jakéhokoli podnikatele, který má alespoň jednoho zaměstnance, má mezi svými klienty fyzické podnikající osoby apod. Změny se budou týkat **právní dokumentace** (souhlasy se zpracováním, zpracovatelské smlouvy, vnitřní předpisy), dále se bude týkat **bezpečnostně technické** stránky věci, podnikatelé budou muset **zabezpečit informační systémy** a vhodně **nastavit interní procesy** zpracování osobních údajů. Za porušení povinnosti stanovené GDPR mohou být správci ukládána opatření, jako například nařízení uvést zpracovávání do souladu se zákonem, v závažnějších případech i peněžité pokuty. Ta má být v každém jednotlivém případě účinná, přiměřená a odrazující. Maximální peněžité sankce je stanovena ve výši až 20 milionů eur nebo 4 % celosvětového ročního obrátu za předchozí finanční rok.

25. Rozšíření státních záruk za úvěry

Českomoravská záruční a rozvojová banka rozšiřuje program Záruka 2015-2023. Nově budou moci **záruky za provozní a investiční úvěry čerpat rovněž mimopražští podnikatelé** ze zpracovatelského průmyslu, IT, výzkumu, vývoje a dalších služeb.